

Grote Kerk Gemeente Dordrecht

zondag 7 maart 2021 - 10.30 uur

derde zondag van de 40-dagentijd: Oculi

voorganger: ds. P. L. Wansink
organist: Cor Ardesch
cantrix: Catrien Posthumus Meyjes
m.m.v. leden van de cantorij 'Sura Cantat'

de kleur van deze zondag is paars

Helaas houden we voorlopig de diensten nog wel voornamelijk online. De dienst is via YouTube te volgen.

- klokgelui vooraf: de Dordtse Dom klokken **1, 2, 3** Groot *Te Deum*
- orgelspel: praeludium en fuga e BWV 533 – J.S. Bach
- welkom en korte afkondiging door de ouderling van dienst; stil gebed
- orgelkoraal van de zondag: gezang 547 ‘Met de boom des levens’

DIENT VAN HET WOORD

- groet v De Heer zal bij u zijn!
 g **De Heer zal u bewaren!**

- gebed bij de opening van het Woord

- lezing O.T: 1 Koningen 19: 1-8 (Naardense Bijbel)

- 1 Achab meldt aan Izebel
 al wat Elia gedaan heeft,-
 en hoe hij alle profeten heeft omgebracht
 met het zwaard.
- 2 Dan zendt Izebel een boodschapper
 naar Elia om te zeggen:
 zó mogen de goden me doen
 en zó eraan toevoegen...
 Ja, morgen om deze tijd maak ik je ziel
 gelijk aan de ziel van elkeen van hen!
- 3 Hij wordt bevreesd, staat op en gaat weg
 omwille van zijn ziel;
 hij komt aan
 in Beëer Sjeva, dat bij Juda hoort;
 zijn hulpjongen laat hij dáár.
- 4 Zelf is hij de woestijn in gegaan,
 een dagreis ver;
 daar aangekomen
 gaat hij zitten onder één enkele bremstruik,-
 en wenst dat zijn ziel mag sterven;
 hij zegt:
 het is genoeg!-
 neem nu, ENE, mijn ziel,
 want ik ben niet beter dan mijn vaderen!
- 5 Hij legt zich neer en slaapt in
 onder een bremstruik;
 maar zie, een boodschapper raakt hem aan
 en zegt tot hem: sta op en eet!
- 6 Hij kijkt op
 en ziedaar aan zijn hoofdeinde
 een koek op kolen gebakken
 en een kruik water;
 hij eet en drinkt,
 keert zich om en legt zich weer neer.
- 7 De boodschapper van de ENE keert terug
 voor de tweede keer, raakt hem aan

- en zegt: sta op, eet,-
want de weg wordt je te veel!
8 Hij staat op en eet en drinkt;
hij gaat door de kracht van dat eten
veertigmaal een dag
en veertigmaal een nacht verder
tot aan de berg van God, Horeb.

- lied

gezing 11: 1, 2, 3, 4 (Liedboek 1973)

- 1 Elia was, tot de dood beducht,
een dagreis in de woestijn gevlucht.
Hij wilde wel slapen, hij was moe:
neem mij maar weg, waar moet ik naar toe?
Neem van de spijs,
drink van de drank,
eet voor de reis,
want de weg is lang!
- 2 Hij sliep in de schaduw van de brem.
Een engel des Heren wekte hem.
Sta op Elia, heeft die gezegd,
God heeft voor u de tafel gedekt.
Neem van de spijs,
drink van de drank,
eet voor de reis,
want de weg is lang!
- 3 Hij at en dronk en legde zich neer.
De engel kwam en wekte hem weer:
sta op Elia, eet u de kracht
om voort te reizen door dag en nacht.
Neem van de spijs,
drink van de drank,
eet voor de reis,
want de weg is lang!
- 4 En Elia heeft, met kracht gespijsd,
veertig dagen en nachten gereisd,
naar de horizon, de hoge rots,
naar de Horeb toe, 't gebergte Gods.
Hij nam van de spijs,
hij dronk van de drank,
hij at voor de reis,
want de weg was lang.

- lezing N.T.: Johannes 2: 13-22 (NBV)

- 13 Kort voor Pesach, het Joodse paasfeest, reisde Jezus naar
Jeruzalem.
- 14 Daar trof hij op het tempelplein de handelaars in runderen, schapen
en duiven aan, en de geldwisselaars die daar altijd zaten.
- 15 Hij maakte een zweep van touw en joeg ze allemaal de tempel uit,
met hun schapen en runderen. Hij smeedt het geld van de wisselaars
op de grond, gooide hun tafels omver
- 16 en riep tegen de duivenverkopers: 'Weg ermee! Jullie maken een
markt van het huis van mijn Vader!'
- 17 Zijn leerlingen dachten aan wat er geschreven staat: 'De hartstocht
voor uw huis zal mij verteren.'
- 18 Maar de Joden vroegen: 'Met welk teken kunt u bewijzen dat u dit
mag doen?'
- 19 Jezus antwoordde hun: 'Breek deze tempel maar af, en ik zal hem in
drie dagen weer opbouwen.'
- 20 'Zeseneveertig jaar heeft de bouw van deze tempel geduurd, 'zeiden
de Joden, 'en u wilt hem in drie dagen weer opbouwen?'
- 21 Maar hij sprak over de tempel van zijn lichaam.
- 22 Na zijn opstanding uit de dood herinnerden zijn leerlingen zich dat hij
dit gezegd had, en zij geloofden de Schrift en alles wat Jezus gezegd
had.

- lofprijzing v Lof zij U, Christus
 g in eeuwigheid, amen.

- woord voor de kinderen

- lied **gezung 540: 1, 5, 6**

- 1 Het waren tien geboden
die God schreef in de steen,
het waren tien geboden,
voor elke vinger één.
- 5 Elia heeft gelopen
tot hij bij Horeb kwam,
Elia heeft gelopen
vier maal tien dagen lang.
- 6 en Mozes en Elia
zijn op de berg geweest,
waar boven in de hemel
de Geest genesteld is,

- uitleg en verkondiging

1Koningen 19, 1-8 Johannes 2, 13-22 Oculi

Deze derde zondag in de 40 dagen voor Pasen richten we onze ogen op de profeet Elia. Ook hij 40 dagen en 40 nachten in de woestijn ook hij beeld van Christus en dus beeld van ons. Immers mens als wij. In het hoofdstuk voor het gedeelte dat wij lezen heeft Elia zijn grootste triomf behaald. De profeten van de Baäl, de afgod zijn verslagen. Een grootse overwinning. Niet de Baälprofeten maar hij Elia wijst mensen de weg naar God. Om je in te leven in zijn situatie zou je je kunnen afvragen wat grootse momenten waren in je leven. Dat je als mens denkt: ik kan de wereld aan. Voor sommigen van ons misschien dat je de marathon hebt gelopen, of de Mont Blanc beklommen, naar Santiago hebt gewandeld, of de Matthäuspassion hebt gezongen, een kind gekregen, of intellectueel: een boek geschreven, gepromoveerd, ds geworden van de Grote kerk in Dordrecht, heel het orgelwerk van Bach op CD gezet.

En dan? Dan zendt Izebel een boodschapper naar Elia om te zeggen, zo mogen de goden mij doen, ja nog erger, als ik jouw ziel morgen om deze tijd niet gelijk maak aan één van hen. Bam. Met één klap komt Elia weer met beide benen op de grond in de realiteit van het leven. Hij heeft helemaal niet iedereen overtuigd en zijn grootste vijandin lijkt totaal niet onder de indruk. Ze is razend. Waarmee een tweede psychologisch moment het verhaal binnentreedt. Tegenstand. Na succes volgt tegenslag. Specifiek: de uitgesproken overtuiging van de profeet, zijn band met deze God de Heer, stuit op onbegrip, woede en zelfs openlijke vijandschap. In de eerste plaats: na groot succes in je leven kan je diep zinken. Dat zien we zo ook in de reactie van Elia. Maar eerst nog: het profetische geloof stuit op verzet. Dat is in deze tijd in een land als het onze misschien wat lastiger mee te voltrekken. Wij leven niet in Noord Korea, of in China, of in het Midden Oosten, we kunnen ons christelijk geloof vrijuit belijden. Ik ben wat aarzelend om de positie van de kerken in het seculiere West-Europa te omschrijven als 'belaagd' laat staan nog erger. Tegelijk zijn we wel een minderheid geworden en vooral tegen jongeren zeg ik altijd: je behoort tot een minderheid wees er trots op. Als je zegt te geloven in Jezus Christus kan dat lijden tot wat ongemak, of misverstanden, maar vervolgd worden we bepaald niet. Je merkt in deze coronacrisis wel dat het soms schuurt; mogen ze in die kerken soms meer dan wij? Dat geeft een mooie kans met elkaar in gesprek te komen en uit te leggen waarom geloven voor ons belangrijk is. Nog lastig genoeg om dat empathisch te doen. Maar dat maakt van ons nog geen Elia. Hooguit hoop ik dat we niet voor onze overtuiging weglopen. Deze Christus op weg naar Pasen is het heil der wereld. Zijn weg, zijn dood, zijn opstanding maakt ons vrij van alle angst, alle woede, alle paniek. Dat mag u best uitleggen en als dat stuit op tegenstand, ja dan zij dat maar zo.

Overigens Elia de profeet van deze Heer raakt bij de tegenstand in een diepe crisis. Allereerst: hij vlucht weg. Weg naar een eenzame plaats, de woestijn. Zoals we Jezus dat ook vaak zien doen. Hij wil alleen zijn. Retraite. Weer herkenbaar. Omwille van zijn ziel staat erbij. Mooi dubbelzinnig. Slokt onze roeping ons zo op? Onze ambitie, al is het zelfs om profeet te zijn? Maar dan: hij wenst dat zijn ziel mag sterven: het is genoeg. Hij heeft genoeg gedaan. Hij heeft zich kapot gewerkt, inzet als geen ander. Altijd zijn best gedaan. En nu is hij moe, zo moe. Het gaat niet meer, het heeft allemaal geen zin. Hier hoeft ik vermoed ik niets aan toe te voegen. Hij legt zich neer en slaapt in. Het is genoeg.

Maar zie een boodschapper raakt hem aan. Hetzelfde woord als de boodschapper van Izebel. Maar waar de ene boodschapper onheil brengt, daar geeft de ander leven. Je kan het woord ook vertalen met engel, een engel is uiteindelijk een boodschapper. Maar wel een stralende, wel eentje die leven geeft in een moeilijke tijd. En deze boodschapper brengt Elia het meest basale water en brood om te overleven. Zoals sommige boodschappers in ons leven ons heel eenvoudig terugbrengen bij ons zelf: met blijk van aandacht, een woord ter bemoediging, een voedselpakket, een uitnodiging. Overigens Elia heeft het tweemaal nodig. Wij kunnen erg moe zijn. En wat blijkt? Die basale gift rijkt zoveel verder: veertig dagen en veertig nachten en hij komt bij de berg Gods.

We treffen vanmorgen in Elia een deels gebroken profeet. Hij de geweldenaar, de man Gods blijkt zo kwetsbaar. Is hij daarin niet juist beeld van Christus, en dus beeld van ons. Jezus de mens bij uitstek die in zijn weg ons samenbalt. Hem ontmoeten we vanmorgen ook in een moment van grote strijd. Ook hij stuit op tegenstand. Beter hij geeft het. Woedend trekt hij over het tempelplein en verjaagt de geldwisselaars, de schapen en runderen. Waarom is Jezus zo kwaad? Vaak wordt gezegd vanwege het misbruik dat handelaars maken van de situatie. Mensen komen om hun geloof te belijden worden en worden getild. Maar dat staat er helemaal niet. Jezus woede richt zich tegen het hele tempelbedrijf: immers ook de schapen en runderen worden weggejaagd. Die heb je toch echt nodig voor een offer. Jezus' tegenstand gaat dieper. Enerzijds houdt hij van de tempel. Zijn hartstocht voor het huis van god verteerde hen, maar anderzijds hekelt hij het hele instituut.

Is hij ook daarin een beeld voor ons, een beeld voor onze verhouding tot de kerk. Dat we hartstocht hebben voor de kerk als huis van God, maar tegelijk altijd weer gegrepen worden door kritiek, woede soms zelfs vanwege dat instituut, zo traag, zo uit op overleven, zozeer werk van mensen. Is het dat? Een ding weet ik wel. Ook deze profeet gaat bijna ten onder aan zijn eigen boodschap. Als Elia zoekt hij de eenzaamheid, bij vlagen. Als Elia is hij moe ten dode toe. Ook hij komt in zekere zin bij de berg Gods. En daar, daar sterft hij. Tot in de dood één met ons.

Richten wij ook vanmorgen zijn blik op hem. Zoals we hem herkennen in de profeet die gaat 40 dagen en 40 nachten. In de hoop dat ook wij

boodschappers ten leven ontmoeten, bemoediging in een schrale tijd - zegt onze kerk- dat weten het heil van deze wereld ligt niet in een gebouw, niet in onze eigen geweldige handelen, wordt ook niet bepaald door onze depressie, nee het ligt in de van God geven mens die liefheeft tot het eind. Als we dat geloven kunnen we gaan tot ver in de woestijn, en komen uiteindelijk bij de berg Gods.

Eer aan de Vader en de Zoon en aan de Heilige Geest tot in de eeuwen der eeuwen.
Amen

- orgel improvisatie: gezang 538 'Een mens te zijn op aarde'

DIENST VAN DE GEBEDEN

- dankgebed en voorbeden, steeds onderbroken door **gezag 368e**

v zo bidden wij U allen samen

cantorij God in de hemelen, zie naar uw mensen,
 wijs ons de weg van het leven.

moment van persoonlijk gebed in stilte

gezamenlijk Onze Vader

- slotlied **gezag 561: 1, 4, 5**

- 1 O Liefde die verborgen zijt
 in diepe stilten eeuwigheid,
 erbarm U over ons bestaan,
 het wordt verraden en verdaan.
- 4 O Liefde uit de eeuwigheid
 die met ons mens geworden zijt,
 wij bidden, laat ons niet alleen
 in al het duister om ons heen,
- 5 opdat ook wij o Heer U niet
 verlaten in uw diep verdriet
 maar bij U zijn in al de pijn
 waarmee de mensen mensen zijn.

- uitzending en zegen

- orgelspel: fuga g BWV 578 – J.S. Bach

We verlaten de kerk op aanwijzingen van de kerkenraadsleden na het laatste orgelstuk.

collecten

In deze dienst zijn de collecten bestemd voor de volgende doelen:

kerk: Onderhoud inventaris Grote Kerk

diaconie: Voorjaarszendingscollecte KIA/GZB

Uw gaven voor kerk en diaconie kunt u overmaken op rekeningnummer NL37 INGB 00006573 05 t.n.v. Wijkraad 1 der Hervormde Gemeente onder vermelding van **kerkdienst 7 maart 2021**. De penningmeester zorgt voor de verdeling. De komende tijd wordt er nog niet in de diensten gecollecteerd.

agenda

Bijna alle activiteiten zijn voorlopig ivm de lockdown afgelast. Dat betekent dat het leerhuis, de Bijbelkring, enkele gesprekskringen zijn komen te vervallen. Voorzichtig starten we weer met enig jeugdwerk. De jongeren worden daarvoor benaderd.

maandag-vrijdag:
dagelijks 10.00-14.00 uur:

aanmelden kerkdienst 14 maart L t/m R
stilteruimte Trinitatiskapel, zondag vanaf
12.00 uur, Vriesestraat 22

komende zondag 14 maart, vierde zondag van de 40-dagentijd

voorganger: Ds. P.L. Wansink

organist: Cor Ardesch

bezoeken diensten

Voor de komende diensten kunt u zich aanmelden via de website (of sectie-ouderling). Per zondag is er een indeling gemaakt op alfabetische volgorde. Het is aan te raden steeds de actuele informatie op de website te raadplegen.

gastlidmaatschap

U voelt zich betrokken bij de Grote Kerk Gemeente en weet zich met ons verbonden? Dan is het mogelijk om gastlid te worden. Voor meer informatie verwijzen we u naar: www.grotekerk-dordrecht.nl.